

מסורת הש"ס

(6) (נטלם רש"י).

הגרות הב"ה

(6) נ"ב ודקא אפריהו ודאמריהו:

גילוי הש"ס

רש"י ד"ה אי דאמריהו כי יום שני הוה וקשה לי ה"א כה"ל לא בעי שלמי דמי שפירי היה נחמת חייב וכו' ככלל מה דמשני אלא דאמריהו אקדומי ומי"ש רש"י ד"ה דמקדמי דכל שקדס שגאלת את שניה להעד נעשה מעשה פני וכו' וכו' לרש"י לפרש דאמריהו אפריהו אפריהו נעשה מעשה וע"ע:

מדסיפא. בשמי כיתות. להכי תלי רישא נסיפא דרישא לא ניחא לן לאוקמה בשמי כיתות אלא בג' משום דקתני שהרי הרב אומר כן ואי דלא אחאי כח אחריתי מקמי דידעו ואמרו איפכא לא היה ניחא ליה כהני דמפקי ליה לעבד למירות אלא מדסיפא מיוקמה בשמי כיתות וע"כ נמיפך והומה מוקמת ליה הלכך רישא נמי אוקי נמיפך והומה: **ספרי העבד אומר** כן. דניחא ליה דמפקי ליה למירות ויהי ליה דמי עין: **בפראי**. אומן שמוימן: **אילמא דלא קמודו**. הנך דאמרי עמד. בעי קמאי לשלמי: **קאמרי עמדו** הייטס וכו' לא מידי: **ואפריהו**. ואהנו ליה לרב לפוטרו ומי עין שכן מרובין מדמי שן ומיכו עבד נפיק למירות: **ואפריהו**. והכא ליכא למימר כדאמר רבא ברשא דאחאי כח אחריתי מקמי דידעו ואמרי איפכא סימא את עינו והפיל את עינו דאי אחאי כח אחריתי ברשא והדר אמרי הני הפיל את עינו וסימא ליה עין כיון דלא אפומייהו פסקינן דינא אלא כדאשויס שמוקיסי את הרב לדמי שן שישנו ככלל דמי עין של אחרונים אפילו נמלאו וזומינן אלו האחרונים לא הו מחייבי דאין עדים וזומינן מתחייבים עד שיגמר הדין על פיהם הלכך הן סיפא מוכחא לפוס ריהטא בשמי כיתות ומיפך והומה: **ויפי דמי**. בין רישא ובין סיפא כיון דהשתא מוקמת לה נמיפך והומה ובשמי כיתות עדים היכי דמי: **אי דאמרי אחורי בני בפראי**. כיון דאמרי קמאי יום ראשון היה מעשה ואמרו בתראי ואמרי "יום שני היה מעשה ואיפכא הוה: **אכתי כוליה עבד בעי לשלמי לרב**. דמי מחייבי ליה מיום ראשון להוליא עבדו למירות אכתי לא הוה בר חיובא דהא כיוס שני הוה מעשה ואכתי כוליה עבד בעי לשלמי לרב דמי אהו לאסודי לחיוביה לרב אכתי לאו בר חיובא הוה: **דמקדמי אקדומי בני בפראי**. שהם מורים קודם שגאלת את הראשונה להעיד נעשה מעשה: **ואי דלא**. העמידו עבד לרב דין קודם שגאלת את הראשונה להעיד אכתי כולי דמי עבד בעי שלמי דהא כוליה בעי אפסודיה מיניה דאכתי גברא לא מיחייב דאי ומודה ומפטר דמדה בקנס פטור ומירות דשן ועין קנסא הוה: **כשעמד בדין**. על החבלות הללו ע"י עדים אחרים כ"ד אחר ומיחייבו להניח העבד וכתב דהשתא אי קאמי בעלים קמן הא לא מהניא ליה הודאה וקתבע ליה האי עבד הפלת את שני וסימא את עינו והעמדתיך בדין ומחייבת לי דמי עיני והביא עדים אלו על כך ואחו ספדי אחריתי ואפריהו כ"ד אלא דמי שן ואפריהו הלכך בין רישא ובין סיפא אדמי עבד לא מחייבי דהא מב"ד קמא נפק עבד למירות אלא שזה היה מחויב בו אכל דמי עין משלמי לעבד כבבא דרישא דהא ממונא דעין אית ליה גביה מביט דין קמא וקבעו הני למיפטריה ובסיפא משלמי דמי עין לרב דקא מחייבי ליה אשקרא וע"כ כדאפריהו מוקמת ליה דאי לאו הכי כיון דליכא ספדי אבי דינא קמא כוליה עבד בעי שלמי: **דוקיא דרבא**. דהכחשה תחילת הומה היא מהניא בהן מורת הומה אכל גבי שנים אומרים הרב ושנים אומרים לא הרב דאיתכחשו קמאי ולא קטלינן ליה ולעולם* אימא לך כיון דבעיל סהדומייהו לא מהניא בהו מורת הומה: **מדרישא**. מוכחא בשלש כיתות דקתני שהרי הרב אומר כן אלמא דאחו כח אחריתי ברשא דהוה מחייב ליה דמי עין: **סיפא נמי כבבא**. כיתות ונהי דלא אפשר דתהוי כח אחריתי קודמת דא"כ דקמאי אמרי סימא והדר הפיל והני אמרי הפיל והדר סימא לא מהניא לה מורת הומה דכח שלישיית מיהו הכי מוקי לה דאחו הני בי תרי ברשא ואמרי הפיל והדר סימא ופסקינן לדינא אפומייהו כו': **דקא מכחשי לקמאי**. ובעלה עדותן דלא יהי דמיס היסוריס וקמני דמי נמלאו וזומינן על ידי כח שלישיית משלמין: **אלא סיפא לפה** לי. לאוקמה בדוחקא בשלש כיתות הא בתרי סגיא ובדאפריהו ואפריהו ורישא כדמשמע בשלשה ואלא כדאפריהו ומיהו מינה ליכא למדקא מידי: **ניפוק**

עד.

מרובה פרק שביעי בבא קמא

עין משפטי נר מצווה

צ"ח א מ"י פ"ט מה"ל עמוד הלכה ב:

דפרכינן לעיל בתר דמפקי ליה למירות דמי עין בעי לשלמי ליה ויכולין לומר לעומדו בלא כדאמר בפ' היו בודקין (סנהדרין מה). דיכולין לומר לאוסרה על בעלה בלא וי"ל דלמאי דמוקי לה השתא נמיפך והומה מקינן דאירי כשעמד כבר בדין ומתחייב כבר נתפרסם הדבר שאלא העבד למירות והרב בעלמו מודה דקתני שהרב אומר כך שעמד בדין וכל עיקר שגאלן לדין עכשיו לפי שהעבד מוכרע דמי עינו וזומינן את הרב לדין ורבו מודה לו דמי עינו לכן כי אהו ספדי לא אהו אלא לגרע כחו של עבד שאס יבאו עדים על דמי עינו לא יהיה ממש בדכריהס וידועים הם שיבאו עדים אכל מעיקרא לא הוה ידעינן דמיירי כשעמד בדין אפי' הרב מודה כמה פעמים לדין העבד לעדים דמדה בקנס פטור משום הכי פריך שפיר בתר דמפקי ליה למירות כו' וא"ת למה דתק אבני לאוקמי לסיפא נמיפך והומה כיון דכעמד בדין מוקמינן לה יאמר שהעבד מוכרע דמי עינו והרב מודה לו דמי עינו והביא עבד עדים והפיל את עינו וסימא את עינו וכלו עדים והימיוס וי"ל דודאי ה"ה כן שזה אס מיפך הוה ע"י הודאת הרב כמו על פי עדים אלא אורחא דמילתא נקט שאין רגילות הרב להודות כלל אלא כשיש עדים כדנר:

דאכתי גברא א"א פחיב. אין הטעם משום דאי הוה בעי הוה אפי' לנ"ד ומודה ומיפטור דאפי' לשמואל דאמר לקמן (דף ע"ה). מודה בקנס ואח"כ בלא עדים חייב הכא כיון דלא עמד בדין לא משבינן לגברא בר חיובא לענין קנס כדפרישית בסוף המנחה (על ג. וס): **ד"ה איכא** בשמעתיך דהחלט השור: **ונמצאו ויפסיקו קמאי**. בן הן סיפא הולך לומר שהעדים שהוכרו כנרייתא שהחמו הם היו ראשונים משום דלדין לומר דפסקינן לדינא אפומייהו דאין העדים וזומינן משלמיס עד שיגמר הדין על פיהם ואס לא שבאו תחילה לא ה"מ למפסק דינא אפומייהו אכל ברשא אע"פ שבאו לסוף פסקינן דינא אפומייהו: **עבד כ"ל דהו פ"ב** הוה הוה